

Biofizikai gyakorlatok

(Jegyzőkönyv)

Ennek a résznek a kitöltése a gyakorlaton való részvétel előfeltétele	A gyakorlat címe: Refraktometria		
	A mérést végző hallgató neve: Kovács József		Kar: AOK
	A gyakorlat időpontja: 2015.06.03.		
	A mérés célja(i), mérési feladatok: A fénytörés jelenségének és speciális eseteinek megismerése. Koncentráció meghatározás törésmutató méréssel. 1. Desztillált vízzel ellenőriztük a refraktométer beállítását 2. Vérplazma koncentrációjának meghatározása a megadott kalibrációs egyenes segítségével 3. Törésmutató-koncentráció kalibrációs görbe készítése ismert koncentrációjú glicerindat sorozattal. A görbe paramétereinek meghatározása 4. Az ismeretlen koncentrációjú glicerindatok koncentrációjának meghatározása		
	A mérőtárs(ak) neve: Lakatos Pál		
A használt anyagok és eszközök: (A gyakorlaton kell kitölteni.) Desztillált víz, vérplazma 5 ismert koncentrációjú glicerindat 2 ismeretlen koncentrációjú glicerindat Abbe-féle refraktométer (gyári szám: 59342)			
A gyakorlat elméletének rövid összefoglalója, a mérés elve, a mérési elrendezés, az adatok kiértékeléséhez szükséges legfontosabb összefüggések: (Otthoni munka a gyakorlat elvégzése után.)			
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <p> n_1 közeg n_2 közeg c_1 sebesség c_2 sebesség </p> </div> <div style="width: 50%;"> <p> Fénytörés = Snellius-Descartes tv. $\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = \frac{n_2}{n_1} = \frac{c_1}{c_2} \Rightarrow \frac{1}{\sin \beta} = n_{21}$ </p> <p> $\sin \alpha = 1, \alpha = 90^\circ$ esetén határszög $\rightarrow h$ </p> </div> </div> <p style="color: blue;">A határszög könnyen mérhető, a relatív törésmutató meghatározható</p> <p style="color: blue;">Bizonyos hig oldatokra jó közelítéssel igaz:</p> <div style="display: flex; align-items: center; margin-top: 10px;"> <div style="text-align: center;"> $n = n_0 + k \cdot c$ <p>↑ az oldat törésmutatója</p> <p>↑ az oldat koncentrációja</p> <p>↑ az oldószer törésmutatója</p> <p>↑ együttható</p> </div> <div style="margin-left: 20px;"> <p style="color: blue;">{ Abbe-féle refraktométer mérési elv</p> </div> </div> <div style="margin-top: 20px;"> <p style="color: blue;">éles határvonal a sötét és a világos rész között</p> </div>			
A jegyzőkönyv elfogadása: (a gyakorlatvezető kézjegye)			Dátum:
Nem felelt meg:		Megfelelt, de javítandó:	Megfelelt:

A gyakorlat során nyert adatok (méréssorozat esetén táblázatos formában): (A gyakorlaton kell kitölteni.)

Az adatok elfogadása: (a gyakorlatvezető kézjegye)
A gyakorlat végén alá kell íratni!
Enélkül a jegyzőkönyv sem fogadható el!

Deszt. víz $n_0 = 1,3332$

Vérplazma (n) 1,3469 1,3469 1,3471 (3x mérve)

Glicerinn	C mól/l	n			(3x mérve)
	0	1,3332	1,3330	1,3332	
	0,25	1,3351	1,3354	1,3352	
	0,41	1,3362	1,3361	1,3364	
	0,75	1,3388	1,3386	1,3391	
	0,9	1,3409	1,3410	1,3407	
	1,2	1,3431	1,3426	1,3425	
	2,4	1,3371	1,3375	1,3374	
	2,7	1,3342	1,3347	1,3343	

Önellenőrző lista a jegyzőkönyv elfogadásának érdekében (minimumkövetelmények): (Otthoni munka a jegyzőkönyv elkészítése után.)

A jegyzőkönyv külsőalakja megfelelő (olvasható szöveg, vonalzó használat, nincs tépett szélű lap, stb.)	
A mérési adatok jól áttekinthetőek , jók a mértékegységek	
A grafikonok fejlécén látható, hogy mit ábrázoltunk és milyen skálázásúak a tengelyek (log skála megjelölése)	
A grafikonok tengelyein látható, hogy mit ábrázoltunk és mik a mértékegységek	
A grafikonok tengelyeinek skálázása értelmes (a felesleges tartományokat nem tüntettük fel)	
A kiértékelés követhető és a mért adatok alapján történt, a következtetéseket levontuk	
Minden mérési feladatot elvégeztünk, a feltett kérdések mindegyikére válaszoltunk	
A jegyzőkönyv összefűzve készen van	

Javasolt a kiértékelés számítógéppel történő elvégzése, de a hagyományos (mm papír, stb.) módon készített jegyzőkönyv is elfogadható. Mivel a kiértékelés és a következtetések a jegyzőkönyv részei, lapjait össze kell fűzni ezzel! (Otthoni munka a gyakorlat elvégzése után.)

folytatás a csatolt lapokon: "Kiértékelés" és

"Következtetések" kérdés-felelet formában a mérési feladatok szerint
(Otthoni munka a gyakorlat elvégzése után.)

Kiértékelés:

1. Beállításkor a desztillált víz törésmutatója: 1,3332

A vérplazmára vonatkozó adatok áttekinthetőbbé tétele

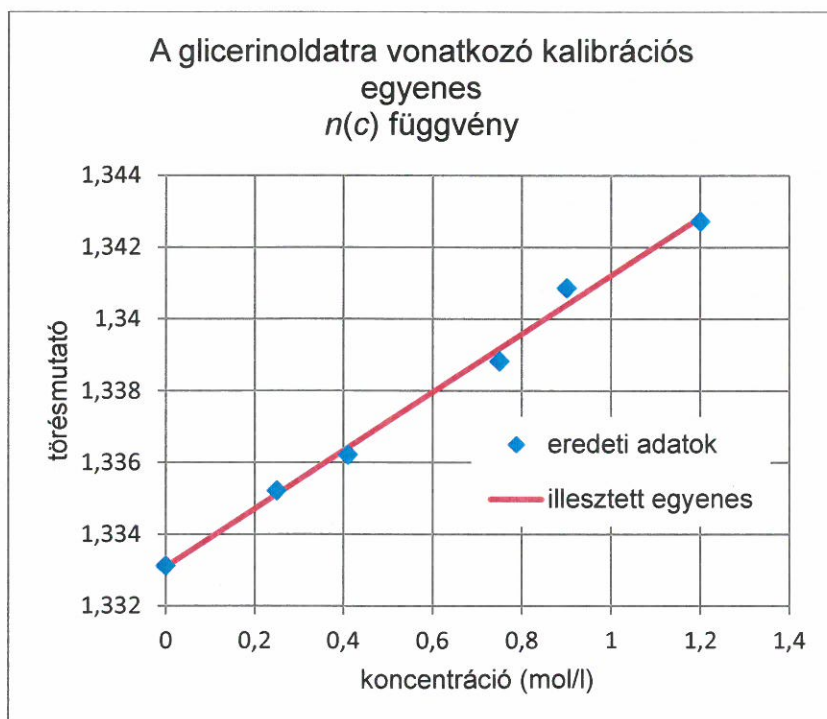
vérplazma koncentráció (g/l)	vérplazma törésmutatója (n)			
	1. mérés	2. mérés	3. mérés	átlag
ismeretlen c_{plazma}	1,3469	1,3469	1,3471	1,3470

2. A vérplazma fehérjekoncentrációja a gyakorlati jegyzet kalibrációs egyeneséről leolvasva: $c_{\text{plazma}} = 62 \text{ g/l}$

A glicerindatra vonatkozó adatok áttekinthetőbbé tétele

glicerín koncentráció (mol/l)	glicerindat törésmutatója (n)			
	1. mérés	2. mérés	3. mérés	átlag
0	1,3332	1,3330	1,3332	1,3331
0,25	1,3351	1,3354	1,3352	1,3352
0,41	1,3362	1,3361	1,3364	1,3362
0,75	1,3388	1,3386	1,3391	1,3388
0,9	1,3409	1,3410	1,3407	1,3409
1,2	1,3431	1,3426	1,3425	1,3427
1. ismeretlen: c_4	1,3371	1,3375	1,3374	1,3373
2. ismeretlen: c_7	1,3342	1,3347	1,3343	1,3344

3. A glicerindatra vonatkozó adatok alapján készített kalibrációs egyenes

Az egyenes paraméterei (lineáris regresszió alapján az Excel program felhasználásával)

meredekség, $k = 0,0081 \text{ l/mol}$

tengelymetszet $n_0 = 1,333$

4. Ismeretlen koncentrációjú glicerínoldatok koncentrációjának meghatározása

A $c_x = \frac{n_x - n_0}{k}$ képlet alapján, tehát

$$c_4 = \frac{1,3373 - 1,333}{0,0081 \frac{l}{mol}} = 0,52 \text{ mol/l}$$

$$c_7 = \frac{1,3344 - 1,333}{0,0081 \frac{l}{mol}} = 0,16 \text{ mol/l}$$

Következtetések:

Kérdések:	Válaszok:
Mennyi a vérplazma fehérjekoncentrációja?	62 g/l
Mennyi az első ismeretlen glicerínoldat koncentrációja, c_4 ?	0,52 mol/l
Mennyi a második ismeretlen glicerínoldat koncentrációja, c_7 ?	0,16 mol/l